

Gemeente
Amsterdam

Ervaringen 30 km/u in Amsterdam – stand na 1 jaar

Silent Roads 21 januari 2025

Carlo Schoonebeek Ruimte en Duurzaamheid

✘ ✘ ✘ Berichtgeving op AT5

✘ ✘ ✘ Trends in Amsterdam

Het Parool

Per dag raken (minstens) zeven fietsers in Amsterdam gewond in het verkeer.
Hoe kan dat?

67%

Van de Amsterdammers voelt zich onveilig in het verkeer

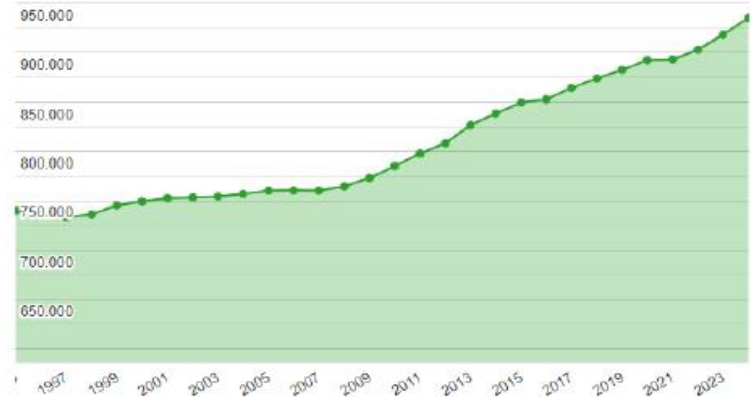
4.845

Slachtoffers van een verkeersongeval in Amsterdam in 2022

Aantal inwoners per jaar [↗](#)

De gemeente Amsterdam telt 934.927 inwoners in 2024.

Grafiek [Tabel](#)

Bovenstaande grafiek toont het aantal inwoners per jaar op basis van de data van het CBS voor de gemeente Amsterdam.

30 km/u in Amsterdam

- Verkeersveiligheid op plek 1, 2 en 3!
- Geluidwinst is bijvangst
- In deze presentatie wel extra aandacht voor geluid.

- Belangrijke momenten:

Januari 2020:

motie 57.20 '30 km is de norm in de hele stad 50 de uitzondering'

November 2021:

Afwegingskader CROW

December 2021:

Beleidskader Amsterdam

30 km/u in de stad

Voordelen 30 km/u

Verkeersveiligheid
neemt toe: **20-30%**
minder ernstige
ongevallen

Geluidsoverlast
neemt af:
gemiddeld **3dB**
minder

Hoeveelheid
autoverkeer
neemt af:
2-3% minder
verkeer

Passend bij
verblijfsklimaat

Passend bij
mobiliteitstransitie

Stedelijke wegen => 30 km/u tenzij...

in de stad

tenzij

geen stedelijke omgeving

en/of

2x2 rijbaan

en/of

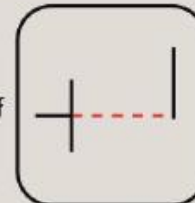
niet oversteken op wegdek

en/of

overgang (tunnel/snelweg)

en/of

geen logisch netwerk

dan

vrijliggend fietspad(en)

en

geen geparkeerde auto's

Randvoorwaarden bij GOW50

- geen geparkeerde auto's langs rijbaan
 - vrijliggende fietspad(en)
- Zo niet, alsnog 30

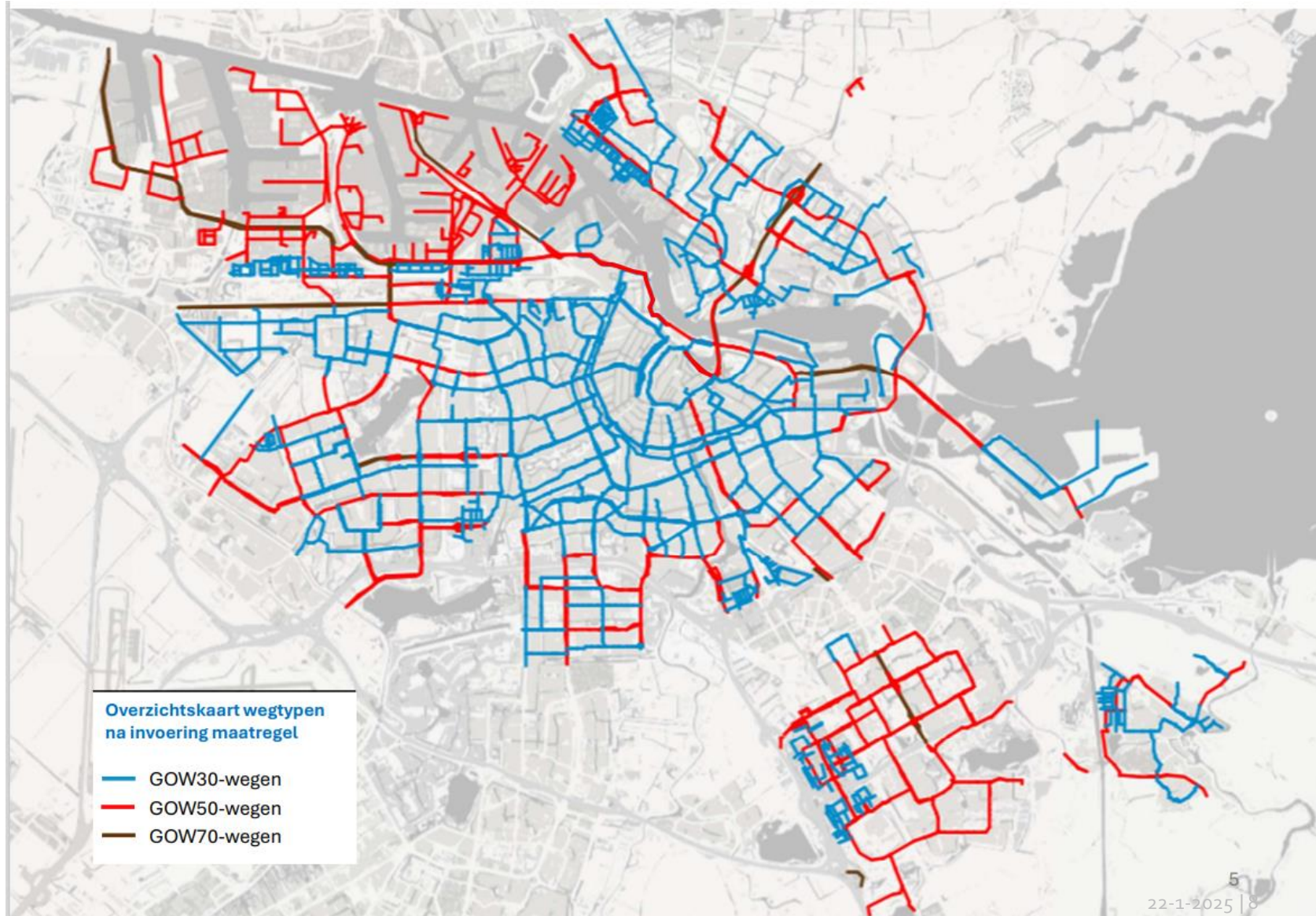
8 december 2023: invoering 30 km/u in Amsterdam

- Op een groot aantal gebiedsontsluitingswegen is de maximumsnelheid verlaagd van 50 naar 30 km/u
- Dit zijn nu de zogeheten GOW₃₀ wegen geworden
- Op ca. 80% van de Amsterdamse wegen nu 30 km/u
- Dat zijn de bestaande ETW's plus 270 km nieuwe GOW₃₀-wegen
- Amsterdam heeft er bewust voor gekozen de 30 km/u in één keer met integrale aanpak uit te rollen.
- Betrof (en betreft) een omvangrijk project met inzet op communicatie, voertuigtechniek, infrastructuur, handhaving en monitoring.

Het wegennet in Amsterdam na 8-12-2023 (GOW₃₀ in blauw)

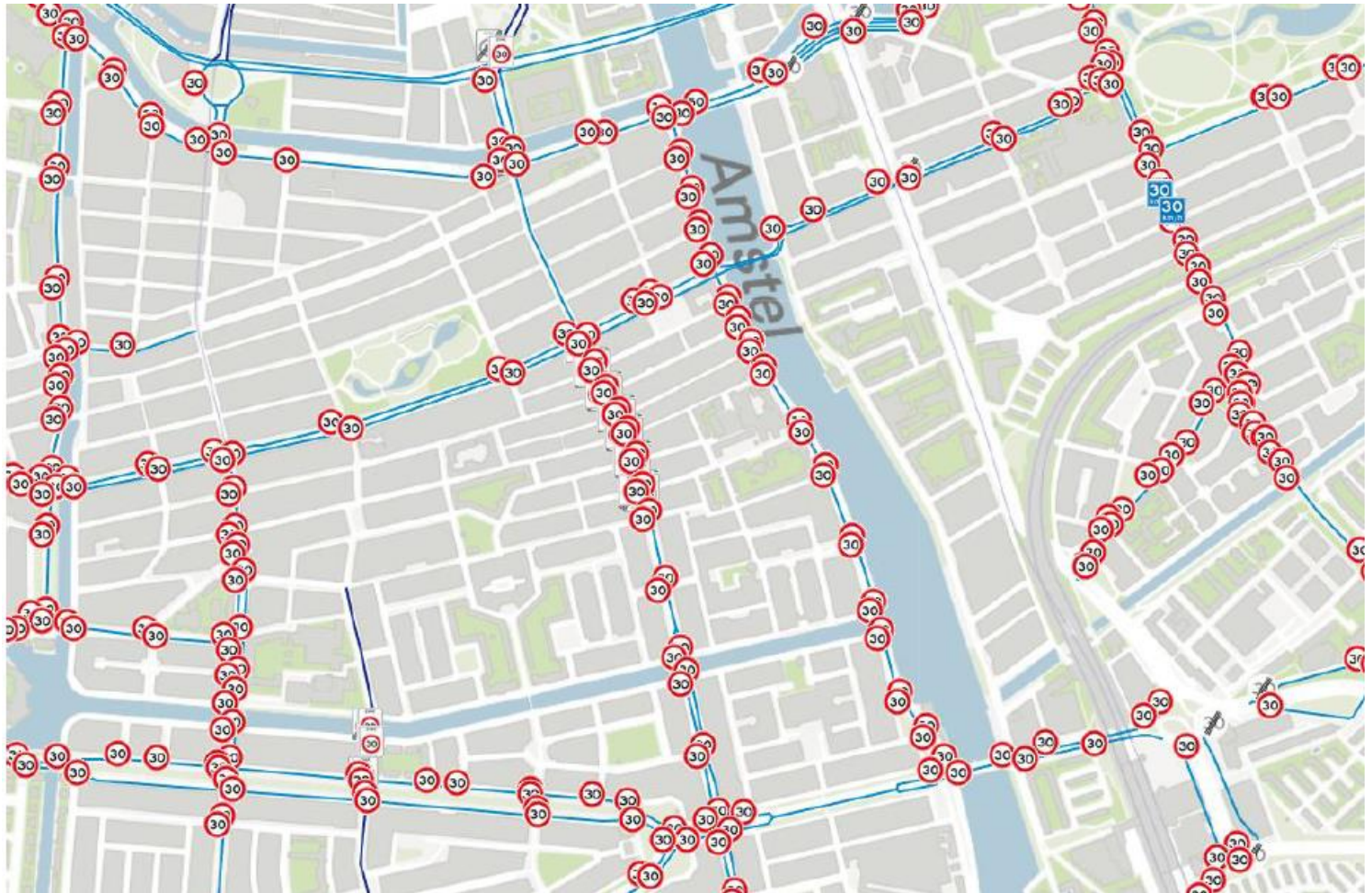
Inrichtingskenmerken GOW₃₀ wegen

- Vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma 30km/u in de stad
- Gaat ook over niet goede inrichting van GOW₅₀! Wat niet goed 50 was is 30 geworden
- Goed 50:
 - Geen geparkeerde auto's langs de rijbaan
 - Vrij liggende fietspaden (dus geen fietsstroken)
- Ook aandacht voor Nood- en hulpdiensten en het Openbaar Vervoer.

Uitvoering

- 4500 verkeersborden geplaatst
- 170 verkeerslichten aangepast

Ook aanpassingen aan inrichting van de weg, bv. smallere rijweg

- Bij een smallere rijbaan wordt minder hard gereden. Voor GOW₃₀ wordt een rijstrookbreedte van 3,10m aangehouden. Bij twee rijstroken is dat 6,20m.
- Bij een smalle rijbaan horen ruime parkeervakken: > 2,10m.
- Wanneer de rijweg breder is dan 7m wordt de weg visueel versmald met een overrijdbare middenstrook.

Wat betekent 30 km/h voor geluid

- Relatie met het stedelijke geluidsaneringsprogramma
 - Geluidwinst in theorie
 - Geluidwinst in de praktijk
 - Aandachtspunten vanuit geluid
 - Gemeentelijk geluidbeleid
-
- Is luchtkwaliteit geen issue?: voor luchtkwaliteit en CO₂ is het effect licht negatief. Dit heeft te maken met optimale energieprestatie in relatie tot snelheden.

XXX Stedelijke geluidsaneringsprogramma

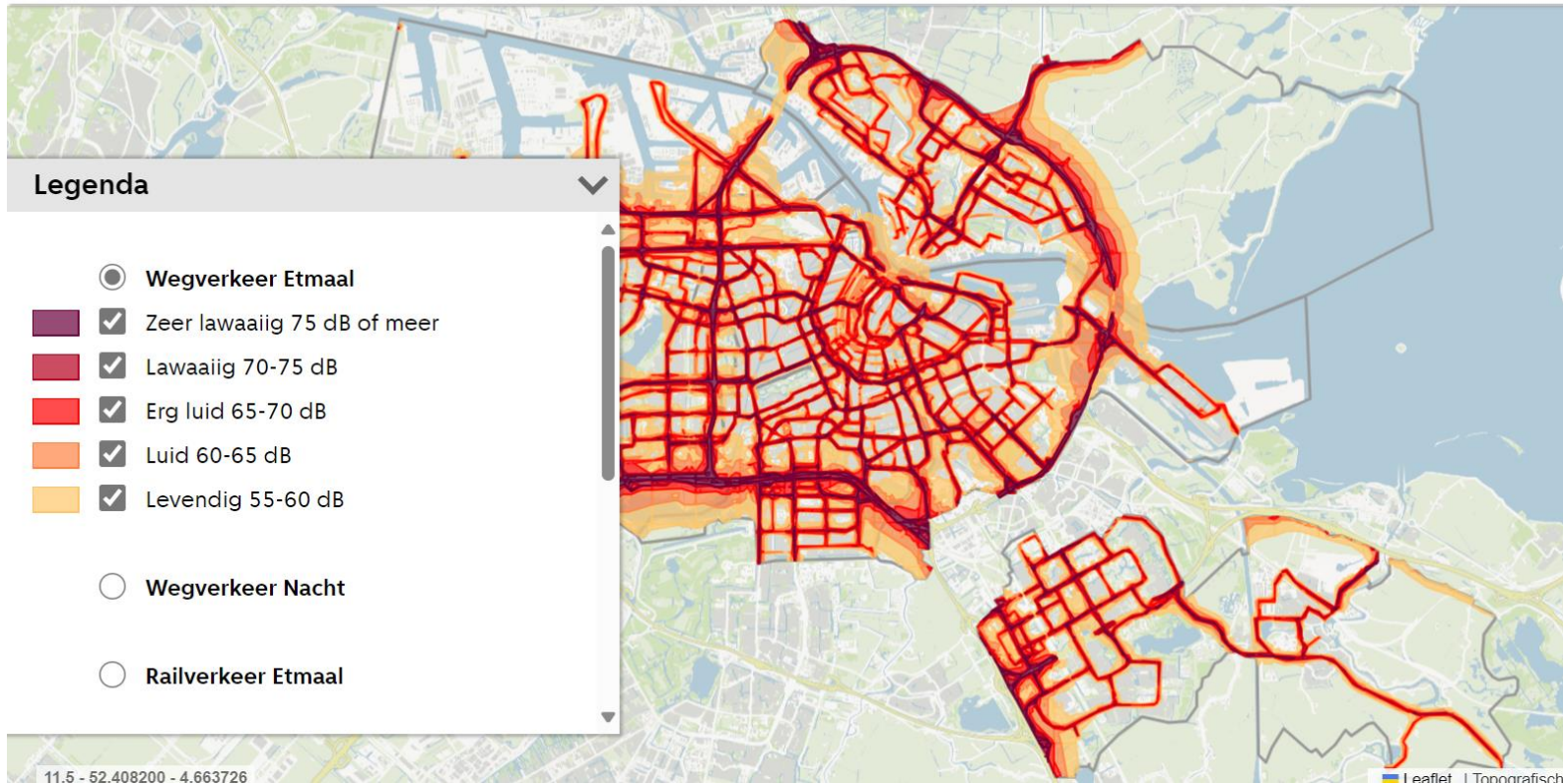
- Amsterdam heeft nog zeker 13.000 woningen die in aanmerking komen voor sanering o.b.v. een rijkssubsidie.
- Onder de Wet geluidhinder zou deze rijkssubsidie voor de 30 km wegen komen te vervallen.
- Succesvolle lobby van Amsterdams voor aanpassing van de wetgeving.
- Per 1 oktober 2021 is de Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai gewijzigd: 30 km wegen blijven in aanmerking komen voor subsidie!

Theoretische geluidwinst

× Gemeente
× Amsterdam
×

Geluidkaart 2021

De meeste onderzoeken noemen een geluidwinst van ca. 3 dB. De afname is o.a. afhankelijk van de verkeerssamenstelling.

✘ ✘ ✘ Effect 30 km/u op ernstige geluidshinder

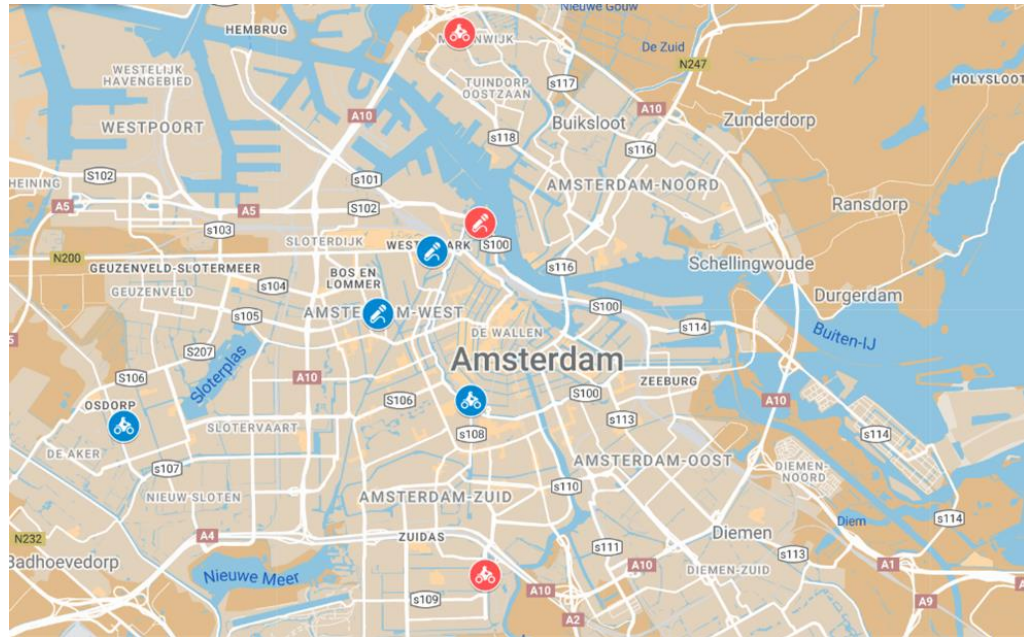

- 2023: onderzoek dBvision voor nieuwe Actieplan Geluid van Amsterdam
- Met het geluidsmodeel voor Amsterdam is berekend hoeveel Amsterdammers een geluidbelasting ervaren boven de WHO advieswaarde van 53 dB Lden.
 - Zonder invoering 30 km/u: 340.000
 - Na invoering 30 km/u: 294.000.
- Een afname met bijna 14%, een mooie bijvangst voor de leefbaarheid in de stad

✘ Wat doet de maatregel in Amsterdam ✘ werkelijk voor geluid?

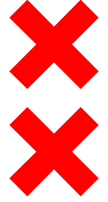

Rood: 50-50 wegen
Blauw: 50-30 wegen

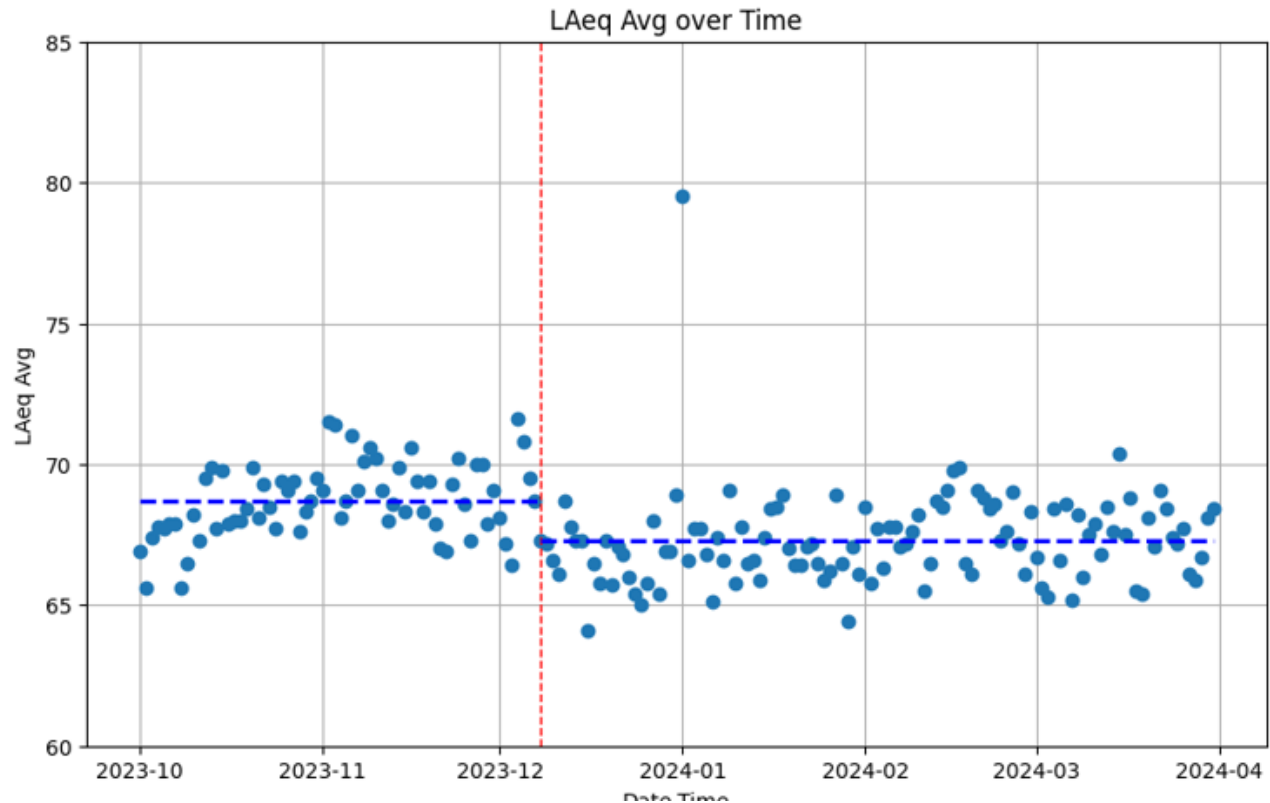
- Meten is weten: Amsterdam heeft sinds 2023 een geluidsmetnet (11 meetpunten) en een geluid-smiley meetnet (5 meetpunten).
- Hiervan zijn 7 meetpunten geselecteerd direct naast wegen.
- Het gaat om 4 meetpunten van het geluidsmetnet (microfoon symbool) en om drie geluid-smiley meetpunten (motorfiets symbool).

✘ Voorbeeld 50-30km/uur

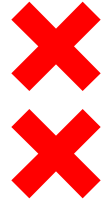

GGD Haarlemmerweg 79

- Voor 8-12-2023:
68,7 dB(A)
- Na 8-12-2023:
67,3 dB(A)

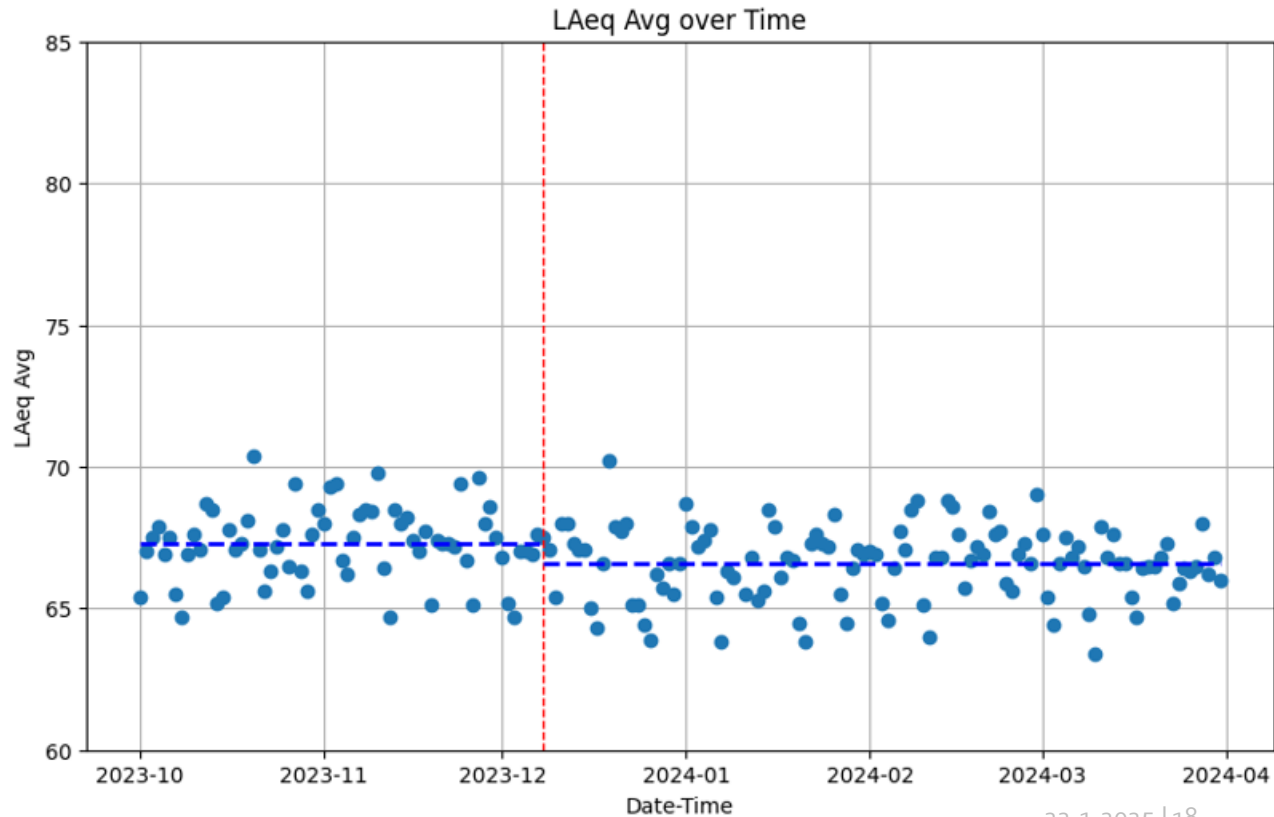

✘ Voorbeeld 50-50km/uur

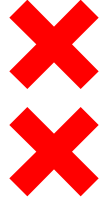

Luide voertuigen detectie Molenaarsweg

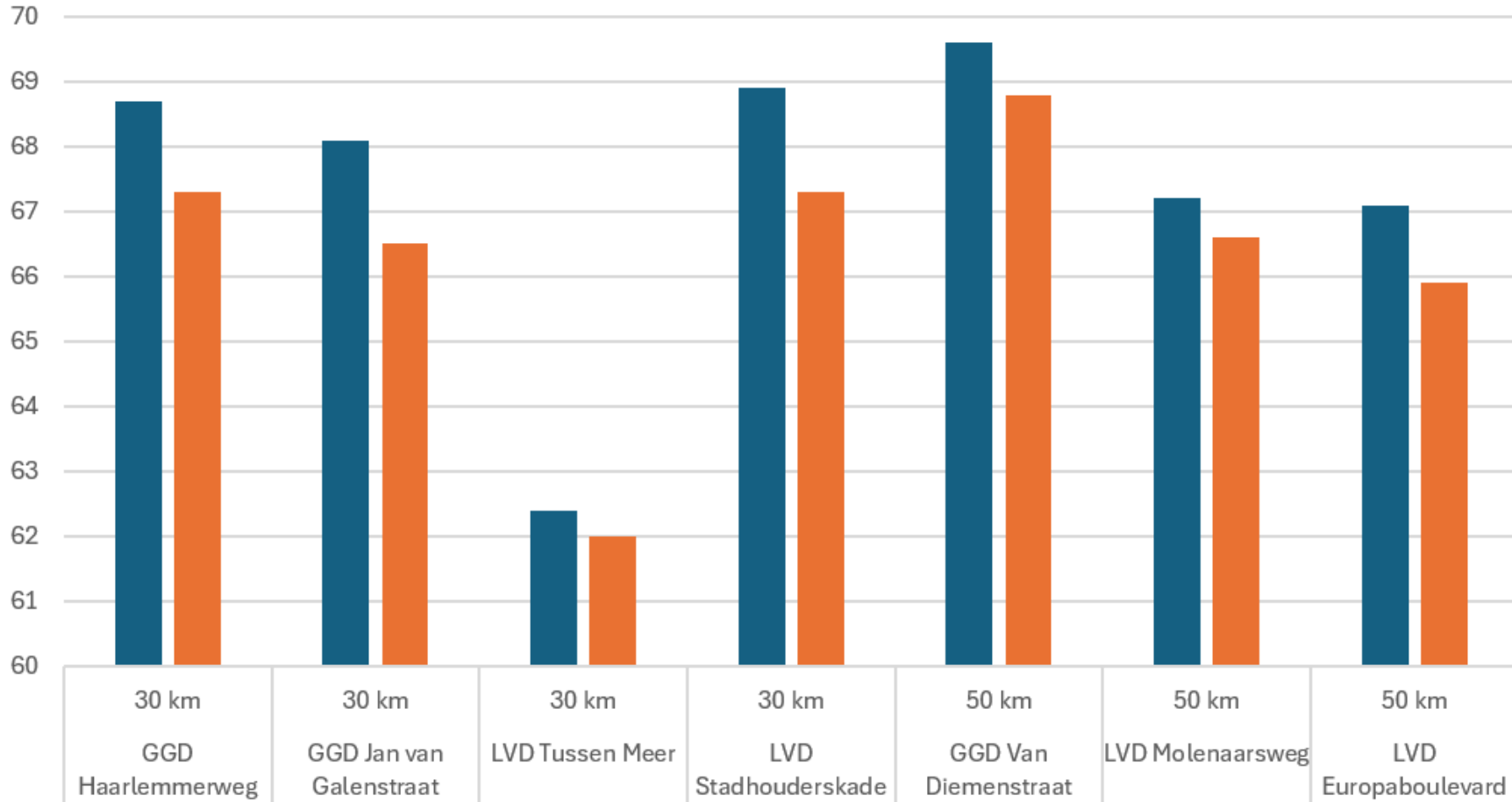
- Voor 8-12-2023: 67,2 dB(A)
- Na 8-12-2023: 66,6 dB(A)

Effect invoering 30 km maatregel

gemiddeld geluidniveau

■ Vergeleken meetperioden:

23 oktober - 8 december 2023 (vóór) en 8 december 2023 - 24 april 2024 (ná)

XXX Samenvatting geluidwinst

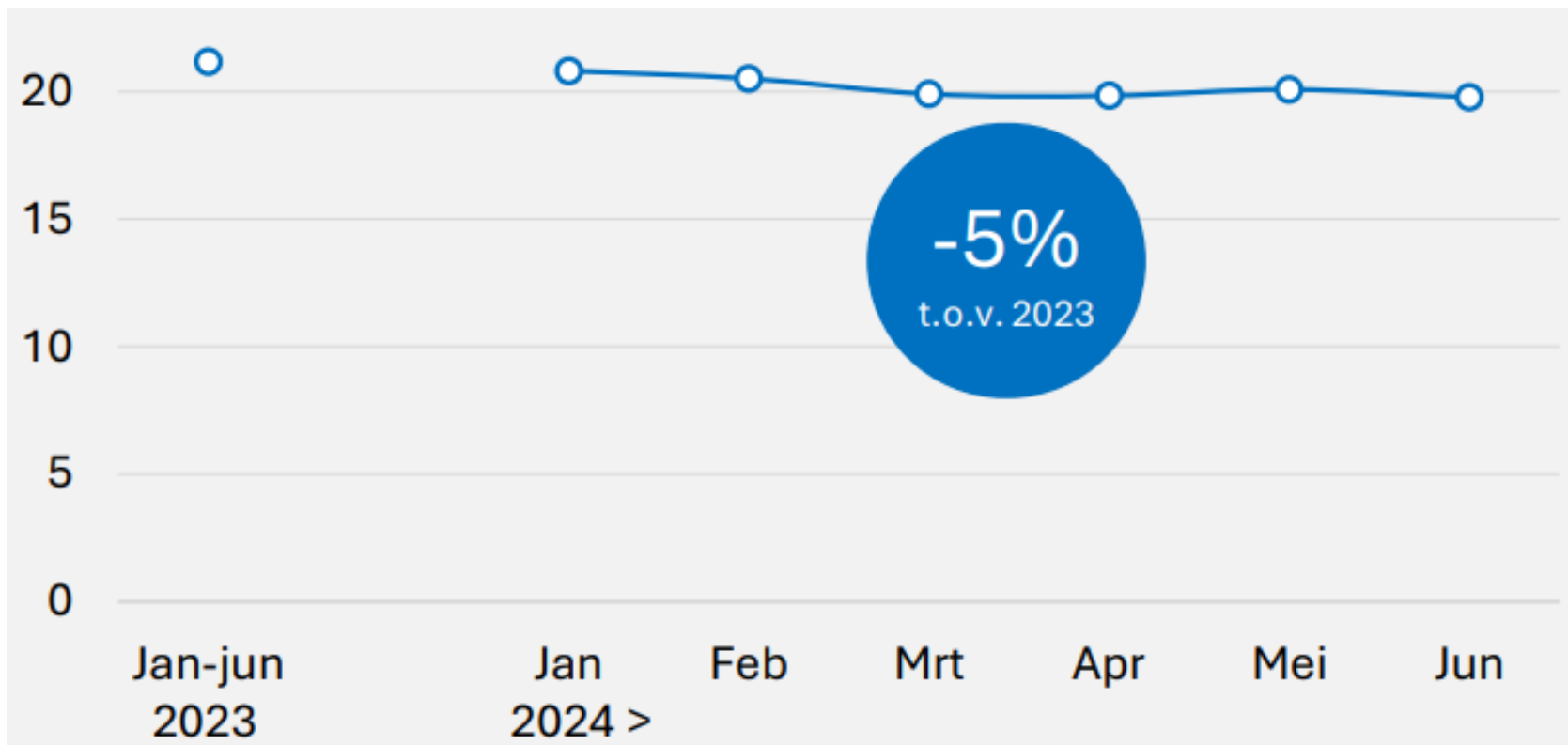
- Gemiddeld gaat het voor de betrokken wegen om een daling van:
 - 1,6 dB voor de wegen die 30 km/u zijn geworden *);
 - Bijna 0,9 dB voor de wegen waar de snelheid 50 km/u is gebleven.
- Opvallend:
 - De afname is minder dan de genoemde 3 dB.
 - Er is ook een afname op de wegen die 50 km/u zijn gebleven.
- Goed dus om ook te kijken naar de ontwikkeling van de verkeersnelheden?
- Dit is onderzocht in de Monitor 30 km/u in de stad, tussenrapportage met resultaten over het eerste halfjaar.

*) Meetpunt Tussen Meer is niet meegenomen in dit gemiddelde vanwege afwijkende karakter.

✘ Monitor 30 km/uur in de stad

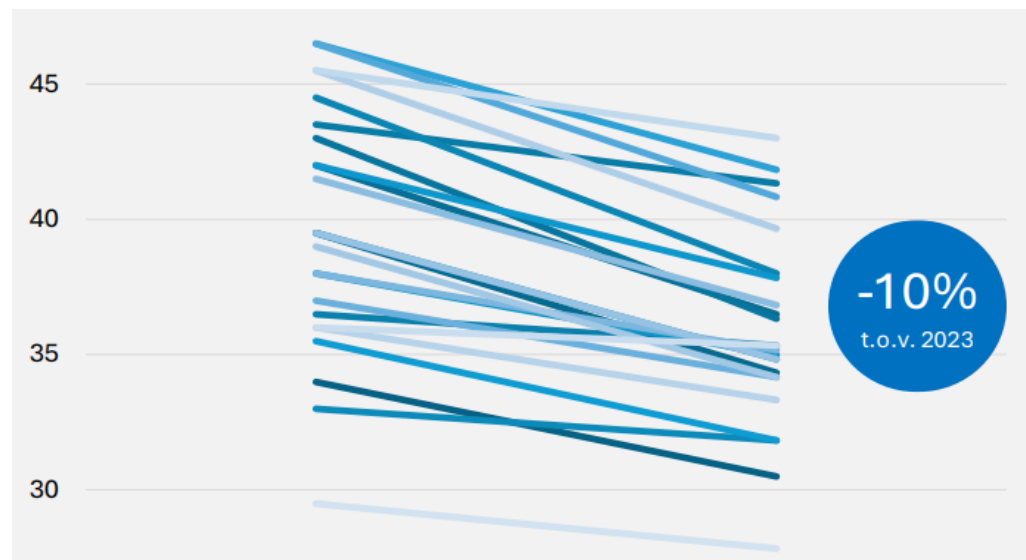
✘ Ontwikkeling gemiddelde snelheid autoverkeer overdag op
✘ GOW30-wegen (in km/u)

- Gemiddeld is er een daling van 5% op de 30 km wegen.
- Daarnaast is er ook een daling gemeten op de 50 km wegen! (4%)

✘ Monitor 30 km/uur in de stad

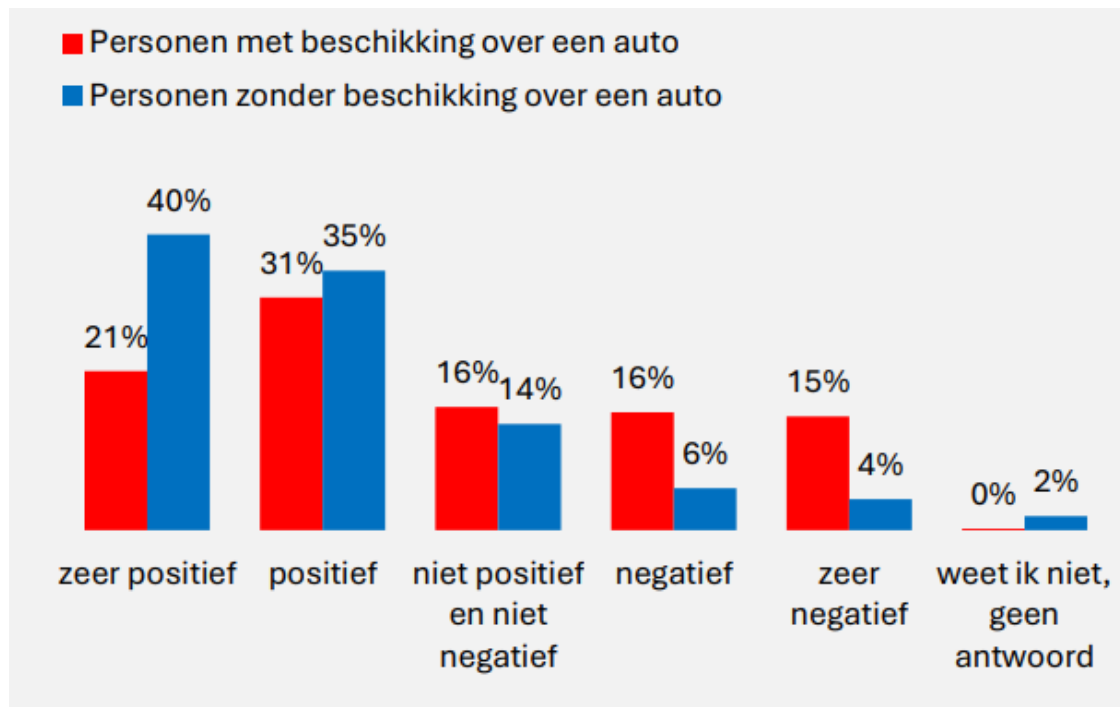
✘ Snelheden overdag op 24 geselecteerde GOW30-wegvakken waar weinig
✘ verstoringen zijn van bijvoorbeeld verkeerslichten.

- De gemeten snelheid is op deze wegen gedaald van 40 naar 36 km/u.
- Een daling met 10%, 'dat is goed nieuws, want iedere kilometer langzamer is winst voor de verkeersveiligheid'.
- Een dergelijke snelheidsdaling zal in theorie tot iets van 1 dB geluidwinst leiden, dat komt meer overeen met de gemeten daling!

Monitor 30 km/u in de stad- draagvlak

- Onderzocht is ook hoe de Amsterdammer tegen de maatregel aankijkt. (panel 1500 Amsterdammers):
 - 6 van de 10 Amsterdammers is (zeer) positief over 30 km/u in de stad.
 - 10% van de niet-autobezitters en 30% van de autobezitters is (zeer) negatief over de maatregel

✘✘✘ Handhaving

- Belangrijk onderdeel van het stedelijk project 30km/u in de stad.
- Het Openbaar ministerie heeft recent een pilot uitgevoerd in Amsterdam.
- O.b.v. de pilot is het voortaan ook mogelijk om flitspalen in te zetten op 30 km wegen.
- Op termijn zal dit vast effect gaan hebben!

Geluidsaandachtspunten 30 km wegen

Bronmaatregel wegdek tov DAB	effect bij 30 km/uur in dB	Effect bij 50 km/uur in dB
elementenverharding keperverband	+1,3	+1,9
elementenverharding niet in keperverband	+4,9	+5,5
stille elementenverharding	-1,3	-1,7

- Keuze verharding is van groot belang klinkers of asfalt!?
- In Amsterdam wordt voor de GOW₃₀ bijna altijd gekozen voor asfaltverharding.
- Maar ook met klinkers kan je het langzamer rijden in de hand werken.
- De geluidwinst gaat dan wel verloren 😞

Bron: tabel: Marloes van der Klundert Antea Group, artikel blad Geluid 2021

Geluidbeleid gemeente Amsterdam

- Een combinatie van maatregelen is het meest effectief.
- Dus naast 30 km/uur ook inzet op uitstootvrije mobiliteit, stillere wegdekken en stille banden.
- In Amsterdam daarnaast ook inzet op aanpak overlast luide voertuigen:
 - Inzet van de 'geluid-smiley'
 - Onderzoek en lobby voor ontwikkeling/inzet van een lawaaiflitspaal

In 2025 komt de monitor 30 km/u in de stad uit

Dank aan:

- de V&OR collega's van het project 30 km/u in de stad.
- En aan Mark Mertens en Bert Peeters voor de analyse van de geluidmeetgegevens

GOW₃₀ Amsterdam

<https://www.amsterdam.nl/30km>

maps.amsterdam.nl/30km

30km@amsterdam.nl